

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์ Instructional Leadership of School Administrators Affecting the Effectiveness of Private School in Buriram

มานิช เฮงยศมาก^{1*} และ อาคม อึ้งพวง²

Manoch Hengyodmak^{1*} and Arkom Eungpuang²

¹นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Master of Education program in Educational Administration, Faculty of Education, Khon Kaen University

²อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Lecturer, Department of Educational Administration, Faculty of Education, Khon Kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดบุรีรัมย์ 2) เพื่อศึกษาระดับความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์ และ 3) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 54 คน ครูผู้สอน จำนวน 260 คน รวมจำนวน 314 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.921 การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความสัมพันธ์โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและสร้างสมการถดถอยเพื่อพยากรณ์ตัวแปรตามโดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดบุรีรัมย์โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดดังนี้ ได้แก่ ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการสอน ด้านการประสานงานการนำหลักหลักสูตรไปใช้ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู ด้านการกำหนดเป้าหมายโรงเรียน

2) ความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดดังนี้ ด้านความพึงพอใจของผู้ปกครอง ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ของนักเรียน และด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการสอน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.792 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ร้อยละ 62.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* Corresponding author. Tel.: 08-1360-7117

Email address : manoch_heng@hotmail.com

โดยเขียนเป็นสมการพยากรณ์จากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรที่อยู่ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้
สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.876 + 0.223 (X_5)^* + 0.232 (X_3)^* + 0.167 (X_6)^* + 0.154 (X_2)^*$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.253 (Z_5)^* + 0.280 (Z_3)^* + 0.197 (Z_6)^* + 0.170 (Z_2)^*$$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน, ประสิทธิภาพของโรงเรียน, นัยสำคัญทางสถิติ

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of the administrators' Instructional Leadership that affects the effectiveness of private school in Buriram 2) to study the level of effectiveness of private school in Buriram. And 3) to study the administrators' Instructional Leadership that affects the effectiveness of private school in Buriram. The samples used in this study were 54 administrators and 260 teachers, altogether 314 persons in private schools in Buriram. The instrument was the questionnaire with reliability coefficient level of 0.921, data were analysed for frequency, percentage, mean, standard deviation and correlation by using Pearson's correlation coefficient and created regression to predict the dependent variables by stepwise multiple regression.

The research finding found that:

1) For administrators' Instructional Leadership of private schools in Buriram, overall and in each aspect was in high level. Sorted by the average of the scores were as follows: providing conditions that promote student learning, promotion of teamwork, supervision and evaluation of teaching, coordination and curriculum implementing, relationship between the school and the community, promotion of professional development and, school targeting, respectively.

2) For the effectiveness of private school in Buriram, overall and in each aspect was in high level. Ranging from the satisfaction of parents, student attributes, the satisfaction of teachers and the achievement of learners.

3) For administrators' Instructional Leadership and the effectiveness of private school in Buriram, in promotion of teamwork, promotion of professional development of teachers, providing conditions that promote student learning and supervision and evaluation, the coefficient relative rate of multiplication was 0.792, coefficient prediction of 62.80% with statistical significance at the .01 level. The predictive equation from regression of variables could be written as raw scores and standard scores as follows:

Raw score predictive equation:

$$\hat{Y} = 0.876 + 0.223 (X_5)^* + 0.232 (X_3)^* + 0.167 (X_6)^* + 0.154 (X_2)^*$$

Standardised score predictive equation:

$$\hat{Z} = 0.253 (Z_5)^* + 0.280 (Z_3)^* + 0.197 (Z_6)^* + 0.170 (Z_2)^*$$

Keywords: Administrators' Instructional Leadership, School Administrators, Effectiveness of Private School, Statistical Significance

บทนำ

การที่ประเทศจะพัฒนาก้าวหน้า ประชาชนในประเทศจะต้องมีการศึกษาที่ดี มีการพัฒนาสมรรถภาพขั้นพื้นฐาน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 ได้กำหนดพันธกิจที่รัฐจะต้องจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน

โดยรัฐจะต้องให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คุณธรรมโรงเรียนเอกชนจึงเป็นองค์กรทางการศึกษาที่มีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาภายใต้การกำกับของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด ในปัจจุบันรัฐยังได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาของเอกชนอย่างมาก ทั้งยังส่งเสริมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สถานศึกษาเอกชนมีความสามารถในการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ และช่วยเสริมในส่วนที่ภาครัฐดำเนินการไม่ทั่วถึง ช่วยสร้างความหลากหลายในด้านรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษา ทำให้เกิดการศึกษาทางเลือกต่างๆ ที่ภาคเอกชนช่วยเติมเต็มการเรียนรู้ให้กับเด็กและเยาวชน ดังนั้น การพัฒนาการศึกษาเอกชนจึงเป็นสิ่งสำคัญของการพัฒนาประเทศให้เข้มแข็งและแข่งขันในเวทีโลก ในการดำเนินกิจการของโรงเรียนเอกชนจะต้องมุ่งเน้นคุณภาพเป็นหลัก คือจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการคือผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ให้มีความพึงพอใจสอดคล้องกับแนวนโยบายและแผน รวมทั้งหลักสูตรที่กำหนดในเรื่องดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความสำคัญ และออกระเบียบว่าด้วยการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2536 จำรัส นองมาก (2536) ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการจัดการศึกษาเอกชนที่เน้นคุณภาพเป็นหลัก ในสภาพการดำเนินธุรกิจสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะโรงเรียนเอกชน ผู้บริหารย่อมมุ่งหวังสร้างประสิทธิผลให้กับสถาบันการศึกษาของตน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการซึ่งผู้บริหารสถาบัน

การศึกษาแต่ละคนมองความหมายของ “ประสิทธิผล” และกลยุทธ์ที่จะนำไปสู่ความเป็นความสำเร็จแตกต่างกันไป ดังนั้น ผู้บริหารของสถานศึกษาเอกชนจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถและเป็นผู้รู้ ในการขับเคลื่อนโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จ จะต้องมีความรู้ความสามารถด้านการเรียนการสอนและการเรียนรู้ที่เป็นมืออาชีพ มีการตัดสินใจที่ขับเคลื่อนบนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศสำหรับการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นการพัฒนาและความรับผิดชอบต่อชนถึงบทบาทของโรงเรียนต่อชุมชน มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ปกครองและคนอื่นๆ ความมีประสิทธิภาพของภาวะผู้นำเป็นความสำเร็จของผู้นำที่สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในขอบเขตภาพกว้าง

จังหวัดบุรีรัมย์เป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีส่วนร่วมของเอกชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานภายใต้การจัดการศึกษาเอกชนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐในการจัดการศึกษาเป็นหลัก พร้อมรับนโยบาย แผน มาตรฐานการศึกษา การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการบริหารจัดการศึกษา รวมทั้งการพัฒนาต้นแบบที่ดี และการส่งเสริมสนับสนุน ยกย่อง และขยายผล เพื่อให้การจัดการศึกษาและเรียนรู้มีคุณภาพมาตรฐานและสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐ ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษาของภาคเอกชนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพสอดคล้องกับ แนวทางการพัฒนาประเทศผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนเอกชนที่มีประสิทธิภาพ เป็นแนวทางในการดำเนินงานที่ทำให้องค์การบริหารอุปมาอุปไมยที่สำคัญควรศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้เกิดคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดบุรีรัมย์
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนเอกชน ในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2557 ประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 54 คน ครูผู้สอน จำนวน 260 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 314 คน

2. รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ระยะเวลาในการดำเนินการปีการศึกษา 2557

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่จัดทำขึ้นจากการศึกษาทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้ศึกษาจึงได้สร้างแบบสอบถามที่สอดคล้องกับเนื้อหาและรายละเอียดที่กำหนด แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และ ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยประสานขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่นถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดบุรีรัมย์ และนำแบบสอบถามไปแจกให้กับโรงเรียนต่างๆ พร้อมทั้งชี้แจงวิธีการตอบแบบสอบถามตามเกณฑ์ประเมิน แก่ผู้ประสานงานในการเก็บข้อมูล ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมาณ 15 วัน ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับมาทั้งสิ้น 314 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน จังหวัดบุรีรัมย์ สรุปผลได้ดังนี้

1.1 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดบุรีรัมย์ทั้ง 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการกำหนดเป้าหมายโรงเรียน 2) ด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการสอน 3) ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู 4) ด้านการประสานงานการนำหลักหลักสูตรไปใช้ 5) ด้านการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม 6) ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ของนักเรียน 7) ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ของนักเรียน รองลงมาได้แก่ ด้านการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการกำหนดเป้าหมายโรงเรียน

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์พบว่า ความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ด้านความพึงพอใจของผู้ปกครอง รองลงมาได้แก่ ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์พบว่าผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์อยู่ในระดับ “มาก”

1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารทั้ง 7 ด้าน ที่ทดสอบแล้ว มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 4 ด้าน

ตามลำดับดังนี้ ด้านการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ของนักเรียน และด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการสอน

2. อภิปรายผลการวิจัย

2.1 ผลการวิเคราะห์ ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งโดยภาพรวม โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ของนักเรียน สอดคล้องกับ Chell (2001) ได้สรุปคุณลักษณะของการเป็นผู้นำทางวิชาการจากมูลฐานการวิจัยในโรงเรียนที่มีประสิทธิผลว่าควรจะมีการนิเทศและประเมินผลการสอน การจัดกิจกรรมการพัฒนานุเคราะห์ การจัดหลักสูตรที่พัฒนาความรู้และกิจกรรมนักเรียน การส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การส่งเสริมให้มีการทำงานวิจัยการพัฒนาระบบภายในโรงเรียน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน สอดคล้องกับ ขวัญใจ ขุนทนาย (2554) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลในกลุ่มการศึกษาที่ 9 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการนิเทศและติดตาม การนำหลักสูตรไปใช้ รองลงมา คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีและข้อมูลที่หลากหลายในการพัฒนา ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการกำหนดเป้าหมายโรงเรียน มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารอาจไม่กำหนดเป้าหมายหรือยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน

2.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความพึงพอใจของ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการปฏิบัติงานของโรงเรียนประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพของการดำเนินงานที่มีคุณภาพระดับสูงสุด เป็นที่พึงพอใจและยอมรับของผู้รับบริการ สามารถเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานให้กับองค์กรประเภทเดียวกัน รวมทั้งสามารถธำรงคุณภาพไว้ได้อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับ Hoy and Miskel (2005) กล่าวว่าประสิทธิผลของโรงเรียนหมายถึง การที่โรงเรียนสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง พัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและแก้ปัญหาได้ ผลการวิจัย พบว่าความ

มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดบุรีรัมย์ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีสภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้เรียนไม่มีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ไม่มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทั้งอาจความไม่พร้อมทางด้านครอบครัวหรือสิ่งแวดล้อม จากการศึกษา พบว่าบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนเอกชน จังหวัดบุรีรัมย์ ยังมีปัญหาหลายด้านทำให้ความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงมีระดับของการปฏิบัติ น้อยที่สุด

2.3 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ของนักเรียน และด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการสอน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์ทั้ง 4 ด้านซึ่งสามารถอภิปรายผลตามลำดับได้ดังนี้

ด้านการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม จากการศึกษาพบว่าผู้บริหารมีหน้าที่ส่งเสริมให้บุคลากรทำงาน ปฏิบัติร่วมกันเป็นทีมผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎระเบียบเพื่อบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้อง ทศพร มณีศรีชา (2539) ที่กล่าวว่าความสัมพันธ์ของครูกับเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนเดียวกันมีส่วนทำให้ครูเกิดความประทับใจช่วยทำให้ค้นพบวิธีแก้ปัญหาด้วยกันเพื่อนร่วมงานเป็นตัวอย่างที่ดีที่จะช่วยให้ได้มาซึ่งความมีประสิทธิภาพในการทำงานจากเหตุผลที่กล่าวมาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การส่งเสริมการทำงานเป็นทีม จึงส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์

ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู จากการศึกษาพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์มีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับ Hallinger and Murphy (1985) กล่าวว่า การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพโดยผู้บริหารควรให้โอกาสแก่ครูในการพัฒนาวิชาชีพ โดยการจัดให้มีการฝึกอบรมขณะประจำการ รวมทั้งการช่วยให้ครูได้เรียนรู้ถึงการผสมผสานทักษะต่างๆ ตาม โครงการพัฒนานุเคราะห์และช่วยให้ครูสามารถนำไปใช้ห้องเรียนได้ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู จึงส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์

ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ของนักเรียน จากการศึกษาพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์มีการส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ของนักเรียน โดยสร้างวัฒนธรรมและพัฒนาบรรยากาศของโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทางวิชาการ ตลอดจน จัดสร้างสภาพแวดล้อมให้มีความปลอดภัยและคงความมีระเบียบสอดคล้องกับ สวัสดิ์ สุวรรณอักษร (2535) ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนออกไปศึกษาหาความรู้จากแหล่งวิทยาการในชุมชน เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง และได้สัมผัสของจริง ดังนั้นโรงเรียนจำเป็นต้องอาศัยแหล่งวิทยาการในชุมชนและสถานประกอบการต่างๆ รวมทั้งอาชีพของพ่อแม่ผู้ปกครองนักเรียน ด้วยจากเหตุผลที่กล่าวมา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ของนักเรียน จึงส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์

ด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการสอน จากการศึกษาพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์มีความสามารถในการนิเทศและประเมินผลด้านการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลายเพื่อสร้างความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งสอดคล้องกับ สุทธิชัย ศรีไสย์ (2537) ได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาว่าเป็นกระบวนการที่ทำให้การสอนของครูมีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยการช่วยเหลือครูผู้สอนโดยตรงให้มีการปรับปรุงการสอนด้วยครูเองอย่างสม่ำเสมอ

นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ไม่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดบุรีรัมย์ เนื่องจากทดสอบความสัมพันธ์แล้วไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการประสานงานการนำหลักหลักสูตรไปใช้ ด้านการกำหนดเป้าหมายโรงเรียน และด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีอำนาจหน้าที่กำหนดเป้าหมายและวิสัยเองโดยที่บุคลากรหรือครูไม่มีการรับรู้ในการร่วมวางแผนเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน อีกทั้งผู้บริหารของโรงเรียนเอกชนนั้นส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เพราะไม่ได้จบการศึกษาทางด้านการบริหารการศึกษาโดยตรง ส่วนในด้านการประสานงานหลักสูตรนั้นครูไม่มีส่วนร่วมในการทำงานด้านหลักสูตรอาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานในโรงเรียนเอกชนนั้น ผู้รับใบอนุญาตมีอำนาจเด็ดขาดสามารถตัดสินใจได้โดยไม่ต้องปรึกษาคณะครู อีกทั้งครูที่ทำการเรียนการ

สอนส่วนใหญ่ ไม่ได้จบการศึกษาในวิชาชีพครู ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร และในส่วนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนเอกชนนั้น ไม่ส่งผลอาจเป็นเพราะว่าผู้รับใบอนุญาตไม่ค่อยเน้นที่จะสัมพันธ์กับชุมชนจะเน้นเฉพาะกลุ่มลูกค้าที่มาใช้บริการเท่านั้นซึ่งก็คือผู้ปกครองของเด็กนักเรียนภายในโรงเรียนเอกชนนั่นเอง จากเหตุผลที่กล่าวมา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารด้านการประสานงานการนำหลักหลักสูตรไปใช้ ด้านการกำหนดเป้าหมายโรงเรียน และด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนจึงไม่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดบุรีรัมย์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารควรบริหารจัดการมีส่วนร่วมของครูและชุมชนในกำหนดเป้าหมายและแนวทางที่เป็นรูปธรรมที่ดีที่สุดในการระดมและจัดสรรทรัพยากร ภายใต้เงื่อนไขข้อจำกัดต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ต้องการ

1.2 ผู้บริหารและครูควรจัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบและมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และเข้าช่วยเหลือดูแลติดตามครอบครัวหรือสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็กเพื่อช่วยเหลือให้ดีขึ้น

1.3 ควรกำหนดนโยบายและมีแผนดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการกับผู้บริหารใน ด้านการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครูด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ของนักเรียน และด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการสอน เพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อผลประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนแต่ละแห่งเพื่อผู้รับผิดชอบโรงเรียนเอกชนแต่ละแห่งสามารถวางแผนพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการเพิ่มมากขึ้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลในโรงเรียนเอกชนเพื่อผู้บริหารโรงเรียนเอกชนทราบถึงปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนและสามารถพัฒนาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนและประสิทธิผลของโรงเรียนเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งจะได้ข้อค้นพบที่เจาะลึกในแง่และองค์ประกอบมากยิ่งขึ้น และมีความรู้ความเข้าใจภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนได้อย่างถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] ขวัญใจ ขุนท้านาย (2554) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลในกลุ่มการศึกษาที่ 9. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น
- [2] จำรัส นองมาก. (2536). การรับรองคุณมาตรฐานโรงเรียนเอกชน กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศาสนา.
- [3] ทศพร มณีศรีขำ. (2539). รายงานวิจัย ความสัมพันธ์ของครูกับเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนเดียวกันมีส่วนทำให้เกิดความประทับใจช่วยให้ค้นพบวิธีแก้ปัญหาพร้อมกันเพื่อนร่วมงานเป็นตัวการสำคัญที่จะช่วยให้ได้มาซึ่งความมีประสิทธิภาพในการทำงาน. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- [4] สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. (2535). บนเส้นทางพัฒนาการศึกษาชาติ. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- [5] สุทนต์ ศรีไสย์. (2537). หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [6] Chell, J. (2001). Introducing Principal to the Role of Instructional Leadership A Summary of Master's Project. Retrieved February 30, 2015, from <http://www.ssta.sk.ca/research/leadership/95-14.html>
- [7] Hoy, W.K., & Miskel, C.G. (2005). Educational Administration Theory Research and Practice 7th ed. New York: McGraw-Hill.
- [8] Murphy, J.F., Hallinger, P., & -Mesa, R.P. (1985). School effectiveness checking progress and assumptions and developing a role for state and federal government. London: Falmer Press.